

На основі приказок також можна бачити, що один із найстрашніших об'єктів страху уособлює чорт – *Teufel*. Дуже сильним є страх смерті. Тому фразеологізми зі словом *Tod* означають найвищий ступінь страху: *zu Tode erschrecken* – злякатися до смерті; *Todesangst* – смертельний страх.

Отже, кожна з наведених в Таблиці 3 ФО не лише реалізує узагальнене значення «злякатись», а й додатково вказує на можливу реакцію людини та її організму на відчуття страху, з яким вона стикається у різних життєвих ситуаціях.

Слід відзначити, що зіставні дослідження, зокрема, в галузі фразеології, неможливо переоцінити. Адже виявлення схожості й розбіжності у використанні мовних засобів різними мовами має важливе методичне значення, оскільки знання розбіжностей дозволяє долати мовну інтерференцію: вплив одної (рідної) мови при використанні іншою мовою. Крім того, таке виявлення надає лінгвістичного обґрунтування закономірностям перекладу.

Література

Баран Я. А., Зимомря М. І., Білоус О. М., Зимомря І. М. Фразеологія : знакові величини : навч. посібник для студентів факультетів іноземних мов. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 256 с. Бинович Л.Э., Гришин Н.Н. Немецко-русский фразеологический словарь / под ред. д-ра Малиге-Клаппенбах и К. Агрикола. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : Рус. яз., 1975. – 822 с. Вежицкая А. Язык. Культура. Познание / А. Вежицкая. – М. : Школа «Языки русской культуры», 1982. – 340 с. Вежицкая А. Семантические универсалии и описание языков / А. Вежицкая. – М. : Школа «Языки русской культуры», 1999. – 778 с. Гаврись В. І. Сталі словосполучення слів у сучасній німецькій мові / В. І. Гаврись. ; ред. Б. П. Найдов. – К.: Радянська школа, 1971. – 248 с. Гамзюк М. В. Емотивний компонент значення у процесі створення фразеологічних одиниць / М. В. Гамзюк. – К. : Видавничий центр КДЛУ, 2000. – 256 с. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник для ст-тів. філол. спец. вищ. закладів освіти / М. П. Кочерган. – К. : Академія, 2000. – 368 с. Маслова В.А. Когнитивная лингвистика: учебное пособие / В.А. Маслова. – М.: ТетраСистема, 2004. – 356 с. Мізін К.І. Порівняння у фразеології / К.І. Мізін. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 240 с. Психология. Словарь / под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Политиздат, 1990. – 494 с. Ройзензон Л. И., Авалиани Ю. Ю. Современные аспекты изучения фразеологии / Л. И. Ройзензон, Ю. Ю. Авалиани // Проблемы фразеологии и задачи её изучения в высшей и средней школе. – Вологда, 1967. – С. 68-82. Социологический энциклопедический словарь. На русском, английском, немецком и чешском языках. Редактор-координатор – академик РАН Г.В. Осипов. – М. : Изд-во НОРМА, 2000. – 488 с. Степанова М. Д. Методы синхронного анализа лексики [на материале соврем. нем. яз.] / М. Д. Степанова. – М. : Высш. шк., 1968. – 200 с. Телия В. Н. Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты / В. Н. Телия. – М. : Школа «Языки русской культуры», 1996. – 288 с. Философская энциклопедия / гл. ред. Ф. В. Константинов. – Т. 5 «Сигнальные системы - Яшты». – М. : Сов. энцикл., 1970. – 740 с. Шанский Н. М. Фразеология современного русского языка / Н. М. Шанский. – М. : Наука, 1985. – 160 с.

ЄРЬОМЕНКО С.В.

(Одеський національний університет імені І.І. Мечникова)

МОВНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ СІМ'Я У ПРИВАТНОМУ ЛИСТУВАННІ ВІНСТОНА ЧЕРЧИЛЛЯ

Пропонована стаття присвячена розгляду мовних засобів об'єктивації ідіоконцепту СІМ'Я у приватному листуванні Вінстона Черчилля з його дружиною. Виділено такі концептуальні ознаки вищезазначеного концепту, як інтимність, любов, щастя, підтримка та найчастотніші засоби їх репрезентації. Визначено виключно позитивну оцінку концепту СІМ'Я об'єктом концептуалізації.

Ключові слова: концепт, ідіоконцепт, концептуальна ознака, приватне листування.

Еременко С.В. Языковые средства вербализации концепта СЕМЬЯ в частной переписке Уинстона Черчилля. Предлагаемая статья посвящена рассмотрению языковых средств объективации идиоконцепта СЕМЬЯ в частной переписке Уинстона Черчилля с его женой. Выделены такие концептуальные признаки, как интимность, любовь, счастье, поддержка и наиболее частотные средства их репрезентации. Определена исключительно позитивная оценка концепта СЕМЬЯ объектом концептуализации.

Ключевые слова: концепт, идиоконцепт, концептуальный признак, частная переписка.

Yerimenko S. V. Concept FAMILY and Language Means of its Representation in Winston Churchill's Private Correspondence. The article deals with idioconcept FAMILY and language means of its representation in private correspondence between Winston Churchill and his wife. Such conceptual features as Intimacy, Love, Happiness, Support and the most frequent lexemes of their representing have been singled out. Concept FAMILY has only positive evaluation.

Key words: concept, idioconcept, conceptual feature, private correspondence.

Метою пропонованої статті є розгляд мовних засобів репрезентації ідіоконцепту СІМ'Я у приватному листуванні Вінстона Черчилля. Основна маса приватної кореспонденції Вінстона Черчилля – це його листи до дружини. Вони охоплюють період з 1908-го по 1964-й рік та налічують за підрахунками

доньки і одночасно укладача книги *'Speaking for themselves'* Мері Сомс, близько 1700 листів [ChC, xiii]. Поставлена мета зумовила вирішення таких **завдань**: стисла характеристика семантико-когнітивного підходу до вивчення концепту, визначення концептуальних ознак аналізованого концепту та найчастотніших засобів їх об'єктивації, аналіз фрагментів індивідуальної концептосфери Вінстона Черчилля.

Представники семантико-когнітивного підходу до вивчення концептів (А.П. Бабушкін, М.М. Болдирев, О.С. Кубрякова, М.В. Піменова, О.В. Рахіліна, З.Д. Попова, Й.А. Стернін, Л.А. Тавдгіридзе та інші), не зважаючи на численність їх досліджень і розробок, мають спільні погляди щодо основного спрямування вивчення концепту. Отже, їх погляди збігаються у наступному: концепт має невербальний характер, є одиницею мислення; мова є засобом доступу до концепту – «Об'єктом концептуального аналізу відповідно є смисли, які передаються окремими словами, словосполученнями, типовими пропозиціями та їх реалізаціями у вигляді конкретних висловлень, а також окремими текстами і навіть цілими творами» [Болдырев Н.Н. 2000, с. 31]. Концепт має певні зміст і структуру, представлену сукупністю концептуальних ознак – «концептуальна ознака об'єктивується у закріпленій і у вільній формі сполучень відповідних мовних одиниць – репрезентантів концепту» [Піменова М.В. 2004, с. 8]. У структурі концепту можна виділити національний, груповий, регіональний та індивідуальний компоненти і відповідно вести мову про такі концепти. Вченими також запропоновано різні методики аналізу концепту та визначено їх типи (схеми, сценарії, фрейми тощо).

У даній статті концепт розглядається як ментальне утворення, одиниця свідомості, яка є результатом пізнавальної діяльності людини і вербалізується за допомогою найрізноманітніших мовних засобів; аналіз значення мовних одиниць уможливорює виділення ознак концепту, які складають його структуру. Аналізований концепт визначається нами як індивідуальний, сформований у результаті пізнавальної діяльності окремої особистості (Вінстона Черчилля), що реалізується у мовленнєвому контексті (приватні листи Вінстона Черчилля). «Виявленню у процесі лінгвокогнітивного аналізу підлягають як системні, так і okazіональні, випадкові, індивідуально-авторські номінативні засоби, оскільки всі вони входять до номінативного поля концепту і всі дають матеріал для когнітивної інтерпретації і побудови моделі концепту» [Попова З.Д., Стернін І.А. 2007, с. 68].

Актуальність дослідження індивідуальних концептів вбачається у тому факті, що індивідуальні когнітивні ознаки (характеристики) можуть доповнювати структуру концепту, розширюючи його зміст; можуть бути співвіднесені із загальнонаціональними характеристиками; вони також дають змогу охарактеризувати фрагменти індивідуальної концептосфери (картини світу) певної мовної особистості.

Об'єктом дослідження даної статті є ідіоконцепт СІМ'Я в індивідуальній концептосфері Вінстона Черчилля. **Предметом** дослідження – мовні засоби об'єктивації ідіоконцепту СІМ'Я у приватному листуванні Вінстона Черчилля.

Саме специфіка листування з дружиною, в якому Черчилль постає як приватна особа – чоловік, батько, голова родини, – уможливила виділення таких ознак концепту СІМ'Я – **інтимність, любов, щастя, підтримка**.

Перша з вищезазначених концептуальних ознак репрезентується у звертаннях до дружини, у вживанні низки пестливих прізвиськ та назв на позначення як членів родини, так і знайомих, і друзів, у використанні невербальних засобів письмового спілкування, а саме – малюнків у вигляді звірів, графічного позначення поцілунків ХХХ ('*Since you have kept the three kisses for yourself, I send two more for the P.K. and C.B. XX and out of a store that will never be exhausted send you an additional six XXXXXX*' [ChC, p. 71]). Найрізноманітніша палітра звертань до дружини представлена як у контактній рамці листа, яка корелює з його кінцівкою, так і у текстах листів.

Звертання до дружини репрезентовані поєднанням притаманного для інтимного спілкування присвійного займенника *my* з прикметниками *darling/beloved/precious/lovely/sweet* у сполученні зі зменшено-пестливою формою власного імені дружини *Clemmie*. Так, були виявлені наступні комбінації звертань: *My Darling; My Darling Clemmie; My Darling One; Darling Clemmie; Clemmie, Beloved One; My Darling Beloved Clemmie; My Precious One; My Lovely One; My Sweet Clemmie* тощо. Наприклад:

'My sweet and beloved Clemmie,

The weather is gorgeous and the whole park in gala glories' [ChC, p. 44].

Крім вищезазначених комбінацій звертань, виокремлюємо також сполучення присвійного займенника *my* із прикметником у найвищому ступені *dearest/best*. Наприклад, *My Dearest Clemmie, My Dearest Darling Clemmie, My Best Beloved and Darling Clemmie*.

'My dearest one – I have your little photograph up here now – & kiss it each night before I go to bed' [ChC, p.132].

У звертаннях до дружини також вживаються зоосемізи, семантика яких передає пестливе ставлення до людини, серед них у текстах листів функціонують такі: *My Bird, Poor Lamb, Poodle Darling, Pussy Cat, Dear Darling Pussy Cat*. Наприклад:

'Dear darling pussy cat, are you really making steady progress to health and nerve strength' [ChC, p. 230]; *'No wonder you have not felt well for the last month, Poor lamb'* [ChC, p. 61].

Семантика лексичних одиниць, що входять до складу звертань, підкреслює ніжне, пестливе, любляче ставлення Черчилля до дружини. Так, наприклад, *'darling/precious/beloved – very much loved, favoured'* [Webster 1993, pp. 89, 789]; *'lamb – lovable person'* [Webster 1993, p. 552].

Ще одним мовним засобом вираження концептуальної ознаки інтимність є пестливі прізвиська та назви, вживання яких має виключно індивідуальний характер, і пояснити їх можна, лише знаючи певні факти з біографії Черчилля та членів його родини, не відомих, зрозуміло, сторонній людині. Наведемо приклади лише деяких з них:

Amber Dog (можливо, пояснюється подібністю між кольором коштовного каміння та кольором волосся Вінстона – світло-рижий)/ *Pug/Pig* (можливо, пояснюється тим, що у малюнках наприкінці листів до дружини Черчилль асоціював і малював себе у вигляді цих звірів) – *Winston Churchill*;

Chumbolly (як пояснював сам Вінстон Черчилль, ця назва походить від назви красивої квітки, що росте у Індії, де він служив, сама назва позначає здорову, новонароджену дитину)/ *C.B./ The Rabbit* – *Randolph Churchill* (син);

The Mule – *Sarah Churchill* (донька, таке прізвисько пояснюється характером доньки, яка весь час діяла по-своєму, не прислухаючись до думки батьків, і часто засмучувала батьків).

Прізвиська та вимислені імена надаються у процесі листування й відомим політичним діячам, що є також виключно індивідуальним і пов'язано зі ставленням Черчилля до цих людей, яке у нього виробилося у процесі співпраці з ними. Так, наприклад:

The Block/Old Block – *Prime Minister of the UK H.H. Asquith* (розбіжності у поглядах Вінстона Черчилля та британського прем'єр-міністра Г.Г. Есквіта, небажання останнього працювати разом пояснюють використання такого прізвиська: *'block – the person who makes difficult or impossible, put obstacles'* [Webster 1993, p. 103]);

The Friend – *Admiral of the Fleet Sir John Fisher* (дружба поєднувала Джона Фішера та Вінстона Черчилля, який завжди вважав Фішера своїм другом, протягом всіх років співпраці, незважаючи на неординарність першого).

Скорочення як власних назв, імен, так й інших слів, на наш погляд, робить листування зрозумілим лише для Черчилля та його дружини і є ще одним засобом вираження ознаки інтимізації особистісного спілкування. Наприклад:

'But then there have been many more days wh wd simply have flattened you out' [ChC, p.341]; *'The hour of Asquith's punishment and K. exposure draws nearer'* [ChC, p. 133] – K – for Kitchener; *'Ll. G. By all accounts is isolated'* [ChC, p. 152] – Ll. G. – for Lloyd George.

Наступною ознакою досліджуваного нами концепту СІМ'Я є **любов**. Дана концептуальна ознака вербалізується такою лексичною одиницею, як *love*, яка актуалізує ідею сильного почуття, пристрасті до іншої людини, бажання бути з нею, піклуватися про неї тощо: *'love – great liking, fondness; powerful emotion, manifesting itself in deep affection, devotion, desire'* [Webster 1993, p. 588]. В уявленні Вінстона Черчилля як суб'єкта концептуалізації ця ознака виключно позитивна – *'best love, fondest love, tender love, precious love'*.

Черчилль постійно говорить про свою любов до дружини та їхніх дітей, і з роками це почуття не згасає: *'My darling one – my heart is full of love for you and your dear kittens and my keenest wish is to see you happy and prosperous and safe'* [ChC, p. 273].

Інтенсивність і сила почуттів підкреслюється Черчиллем завдяки вживанню прислівників-інтенсифікаторів *so, much, very, how much* тощо: *'Darling pussy I love you so much'* [ChC, p. 403]; *'I love you very much my dear sweet Clemmie'* [ChC, p. 566]; *'I cannot tell you how much I love and honour you...'* [ChC, p.186].

Підписуючи листи до дружини, Черчилль уособлює себе як вірного і люблячого чоловіка: *'Tender love, Winston; Always your loving husband Winston; With my fondest love I remain your devoted husband Winston; Your devoted loving husband Winston'*.

Концептуальна ознака **щастя** об'єктивується у мовленнєвих контекстах такими лексемами – *happiness, joy, pleasure, delight, comfort, fortune, luck*. Семантика даних лексем передає вже зазначені нами попередньо ознаки: *'happiness/joy/pleasure/delight – feelings of joy and pleasure'* [Webster 1993, p. 439], *great delight* [Webster 1993, p. 254], *satisfaction* [Webster 1993, p. 771], *great pleasure* [Webster 1993, p. 254]; *fortune/luck – chance, success'* [Webster 1993, pp. 370, 590]. Наприклад:

'*My greatest good fortune in a life of brilliant experience has been to find you, and to lead my life with you*' [ChC, p.123].

Знову ж таки констатуємо, що дана концептуальна ознака має виключно позитивну оцінку суб'єкта концептуалізації, виражену переважно прикметниками позитивної конотації – *the happiest, the greatest, great, good, splendid, wonderful* тощо.

Великим задоволенням і втіхою для Черчилля є повернення дружини додому після подорожей та відпочинку: '*My dearest – it will be a comfort to have you back again*' [ChC, p. 285]; '*... it is a delightful thought to me that you are there at home with your three kittens thinking of me and feeling that I am doing right*' [ChC, p.120].

Саме у таких сімейних стосунках, побудованих на щирості і розумінні, вбачав Черчилль джерело натхнення і підтримки для себе, не говорячи вже про постійну турботу і підтримку ним своєї дружини. Отже, виокремлюємо ще одну ознаку концепту СІМ'Я – це **підтримка**. Дана концептуальна ознака репрезентується у мовленнєвих контекстах такими лексичними одиницями *support, aid, counsel* тощо. Наприклад:

'*Tender love my dearest soul – I cannot tell you how much I treasure and count on your aid and counsel*' [ChC, p. 190].

Черчилль завжди підтримував Клементину і спряв тому, щоб вона відновлювала свої сили та енергію після пологів чи хвороб, відпочиваючи без сім'ї, що образно виражено наступними метафоричними зворотами: '*Please my darling think of nothing but this, subordinate everything in your life to regaining your nervous energy and recharging your batteries*' [ChC, p. 227]; '*I do hope you are having some fun and tennis, and above all recharging your accumulators*' [ChC, p. 248].

Найбільшу репрезентацію позитивності оцінки концепту СІМ'Я Вінстоном Черчиллем знаходимо у його висловленнях про дітей. Діти для Черчилля, як і для будь-якого батька, – найкращі – *the best, beautiful, lovable, wonderful, sweet, charming, gracious, flourishing, blooming, bright, intelligent, brilliant, genial, strong, prosperous* тощо. Так, наприклад: '*The children are very sweet. Diana is shaping into a very beautiful being. Sarah full of life and human qualities – and with her wonderful hair. The Rabbit has got removes in three subjects*' [ChC, p. 248].

Слід зазначити, що Черчилль був люблячим і уважним батьком: він знаходив час для того, щоб купити нові іграшки для них, повести дітей у зоопарк, забрати їх зі школи, побудувати для них будиночки для ігор у маєтку Чартвел, разом з ними попрацювати – всі ці деталі знаходять своє відбиття у листах Черчилля до дружини: '*We have played a great deal of chess...*' [ChC, p. 303]; '*It is a new pleasure to me to show the world to Randolph...*' [ChC, p. 305]; '*I am going to amuse them on Saturday and Sunday by making them an aerial house in the lime tree*' [ChC, p. 272].

Черчилль усвідомлює сім'ю як єдність трьох складових – дружина, діти та дім, як їхнє родинне гніздо, яке потім буде успадковане його сином: '*Chartwell is to be our home. <...> We must endeavour to live there for many years and hand it on to Randolph afterwards*' [ChC, p. 273]; '*But what a life – hand-to-mouth, no home, no baby!*' [ChC, p.422].

Будь-яка людина намагається створити своє власне родинне гніздо, але саме британцям найбільше властиве таке устремління – '*we are a nation of nestbuilders*' (ми нація тих, хто будує своє родинне гніздо) [Fox K. 2004, p.113]. Бажання британця – жити у власному невеличкому будинку з невеличким садом [Fox K. 2004, p. 111]. Основною причиною власне такого устремління є потреба усамітнення (приватності – *privacy*): «Особливий потяг до усамітнення (*privacy*) є однією з основних характеристик англійця, що й відрізняє його від сусідів на континенті. <...> Концепт PRIVACY можна визначити як кінцеву цінність, а такі поняття як HOMEONERSHIP та COUNTRYSIDE є інструментальними цінностями» [Городецька О.В. 2003, с.14]. Приватне листування Вінстона Черчилля з дружиною є підтвердженням цьому.

Окремий блок у листуванні з дружиною складають так звані '*Chartwell Bulletin*' (інформаційні повідомлення з Чартвела), які переповнені деталями проведення будівельних та господарських робіт, описами тварин, які розводив Черчилль, тощо. Так, наприклад, були утворені спеціальні невеличкі ставки (*goldfish pond*), садки (*rose garden, the orchard, walled garden*), побудовані басейн, острів серед озера, тенісний корт, студія для малювання тощо. З особливою любов'ю ставився Черчилль до тварин, у його маєтку були риби, улюблені чорні лебеді, пудель (*Rufus*), папуга (*Toby*), кішка, свині і, звичайно ж, коні. Всі ці факти, на наш погляд, ще раз свідчать про те, що Вінстон Черчилль був яскравим представником своєї нації, яку досить часто характеризують як націю, що любить тварин та плекає свої садки [Fox K. 2004, p.150]. Зрозуміло, що всі ці деталі господарювання Черчилля відображені в його приватному листуванні з дружиною, не призначеному для сторонніх людей: '*Animals. Forty-eight new chickens, out of 49, have been safely incubated. Two sittings of turkey's eggs are under hens. One sheep has lambed... <...> The swans are very sweet. The white ones have begun their nest & laid three eggs so far. They take it in turns to sit*' [ChC, p. 319]; '*The lettuces in the walled garden were sold for 200... <...> The hot-houses are dripping with*

long cucumbers. The grapes are turning black & a continuous stream of peaches & nectarines go to London' [ChC, p.544].

Усе вищесказане уможливило вироблення таких **висновків**. Аналіз значення лексем, що об'єктивують концепт СІМ'Я у приватному листуванні Черчилля, дав змогу виділити такі ознаки вищезазначеного концепту – **інтимність, любов, щастя, підтримка**. Найчастотнішими лексемами, що репрезентують дані ознаки, є відповідно *love, happiness, support*. Концептуальна ж ознака інтимності виокремлюється на основі вербальної та невербальної об'єктивації – зокрема нижніх звертань до дружини, пестливих імен та прізвиськ, кодових імен, а також графічних засобів і малюнків, які у своїй сукупності передають інформацію, зрозумілу лише двом комунікантам та не призначену для сторонніх людей. Відзначимо також значну позитивну оцінку СІМ'І суб'єктом концептуалізації, що репрезентується у вживанні прикметників позитивної конотації на позначення привабливості (*beautiful, charming, blooming*) та гарних розумових здібностей (*bright, intelligent, brilliant*) дітей Черчилля. Концепт СІМ'Я в індивідуальній картині світу Вінстона Черчилля – це нерозривна єдність трьох складників: дружина, діти, дім. Стосунки в сім'ї повинні будуватися на любові, взаєморозумінні, підтримці, щирості, увазі, подружжя повинно мати і любити дітей, а також обов'язково жити у власному замиському будинку, де буде плекати дітей та опікуватися домашнім господарством.

Література

Бабушкин А.П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка. – Воронеж: Изд. Вор. Ун-та, 1996. – 104 с.
Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии. – Тамбов: Издательство Тамбовского университета, 2000. – 123 с.
Городецька О.В. Національно-марковані концепти в британській мовній картині світу ХХ століття: Автореф. дис.... канд. філол. наук: 10.02.04. – германські мови. – К., 2003. – 21 с.
Кубрякова Е.С. Об установках когнитивной науки и актуальных проблемах когнитивной лингвистики // Вопросы когнитивной лингвистики. – №1. – М.: Институт языкознания РАН, 2004. – С. 67-74.
Пименова М.В. (отв. ред.) Введение в когнитивную лингвистику: Учебное пособие. – Кемерово: ИПК Графика, 2004. – 210 с.
Попова З.Д., Стернин И.А. Когнитивная лингвистика. – М.: Восток-Запад, 2007. – 314 с.
Попова З.Д., Стернин И.А. Семантико-когнитивный подход как направление когнитивной лингвистики // Vita in lingua: К юбилею профессора С.Г. Воркачева: Сборник статей / Отв. ред. В.И. Карасик. – Краснодар: Атриум, 2007. – С. 171-180.
Рахилина Е.В. О тенденциях в развитии когнитивной семантики // Известия АН. СЛЯ. Том 59. – №3. – 2000. – С. 3-13.
Тавдгирдзэ Л.А. Об'єктивация концептов русский язык и английский язык в коммуникативном сознании сельских жителей // Культура общения и ее формирование. – Вып.13. – Воронеж, 2001. – С. 66-70.
Evans V. and Green M. Cognitive Linguistics: An Introduction. – Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006. – 830 p.
Селиванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля-К, 2006. – 716 с.
New Webster's Dictionary and Thesaurus of the English Language. – Lexicon Publications, Inc., 1993. – 1149 p.
Fox K. Watching the English. The Hidden Rules of English Behaviour. – London: Hodder, 2004. – 424 p.
ChC – Speaking for Themselves: The Personal Letters of Winston and Clementine Churchill / Edited by their daughter Mary Soames. – London: Black Swan, 1999. – 702 p.

ЗАНЬКОВСЬКА Г.Д.

(Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича)

СИНОНІМІЯ НА ПОЗНАЧЕННЯ КОНЦЕПТУ КОНФЛІКТ

У статті розглядається вербалізація концепту КОНФЛІКТ на основі виявлення та аналізу лексем, синонімічних до імені концепту. Виявляється значеннєва наповненість концепту, що відображається у синонімічних рядах. За допомогою аналізу синонімічних рядів, а саме порівняння значень синонімів, що є складовими певного синонімічного ряду, розкривається специфіка репрезентації концепту КОНФЛІКТ.

Ключові слова: концепт, синонімія, синонімічний ряд, идеографічний синонім.

Заньковская А.Д. Синонимия для обозначения концепта КОНФЛИКТ. В статье рассматривается вербализация концепта КОНФЛИКТ на основе выявления и анализа лексем, синонимических к имени концепта. Вывявляется смысловая наполненность концепта, что находит отображение в синонимических рядах. С помощью анализа синонимических рядов, а именно сравнения значений синонимов, которые составляют данный синонимический ряд, раскрывается специфика репрезентации концепта КОНФЛИКТ.

Ключевые слова: концепт, синонимия, синонимический ряд, идеографический синоним.

Zan'kovska G.D. Synonymy indicating the concept CONFLICT. The article deals with the verbalization of the concept CONFLICT, based on the identification and analysis of lexemes, synonymous with the name of the concept. The semantic volume of the concept is revealed, and reflected in the synonymous groups. With the help of the analysis of synonymous groups, namely a comparison of meanings of synonyms that are the constituents of a definite synonymous group, a specific representation of the concept CONFLICT is outlined.

Keywords: concept, synonymy, synonymous group, ideographic synonym.

Актуальність вивчення концептів визначається активним розвитком когнітивної лінгвістики та різноманітними підходами до концептуального аналізу ментальних одиниць, що отримали своє вербальне втілення. Концепт КОНФЛІКТ об'єктивується багатьма лексичними одиницями, набуває різноманітних значень та понятійних ознак. Про це свідчать синонімічні ряди лексем, що разом з